

Handläggare
Nathalia Guaje
Telefon: 08-508 33 644**Till**
Utbildningsnämnden
2015-09-21

Återkallande av [REDACTED] [REDACTED] godkännande att bedriva pedagogisk omsorg enligt skollagen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med 26 kap. 13 § skollagen att återkalla huvudmannen [REDACTED] [REDACTED] godkännande att enligt skollagen bedriva pedagogisk omsorg på adressen [REDACTED] [REDACTED]. Beslutet gäller från och med den 31 oktober 2015.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 3).

Tony Mufic
UtbildningsdirektörKatarina Arkehag
T.f. avdelningschef

Sammanfattning

Den 19 januari 2015 fattade nämnden ett uppföljande tillsynsbeslut (dnr 13-453/3128) där huvudmannen [REDACTED] ålades att åtgärda vissa brister. Föreliggande ärende är en uppföljning av detta beslut.

Uppföljningen har genomförts genom en granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden begärt i enlighet med tillsynsbeslutet den 19 januari 2015, intervju med huvudmannen den 1 juni 2015 samt ett uppföljande tillsynsbesök den 2 juni 2015.

Genomförd uppföljning visar att huvudmannen har bristande förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannens bristande förutsättningar har visat sig i form av bristande insikt hos huvudmannen avseende de normer och värden som föreskrivs i skollagen, brister i barnsäkerheten i miljön, bristande insikt avseende arbetet med barn i behov av särskilt stöd, avseende anmälningsskyldigheten om ett barn far illa och tystnadsplikten samt bristande uppföljning och utvärdering (25 kap. 2, 6, 7, 10 §§ och 29 kap. 14 § skollagen, 14 kap. 1 § socialtjänstlagen, Läroplan för förskolan [Lpfö98]¹, samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Allvaret i ärendet förstärks av att nämnden i två tidigare beslut påtalat huvudmannens ansvar att bedriva pedagogisk omsorg i enlighet med skollagens kvalitetskrav och allvaret i att inte avhjälpa ett föreläggande. Förvaltningen vill framhålla att huvudmannen därmed även har haft lång tid på sig att åtgärda de brister som påtalats samt att förvaltningen därutöver upprepade gånger erbjudit huvudmannen möten för att genom råd och stöd klargöra tidigare tillsynsbesluts omfattning och innehåll.

Huvudmannens bristande förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten medför att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet inte tillgodoses. Verksamhetens missförhållanden har inte avhjälpits trots upprepade förelägganden och trots den långa tid – sedan den 21 augusti 2013 - som huvudmannen har haft på sig att åtgärda bristerna.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden beslutar att huvudmannen [REDACTED]

¹ För pedagogisk omsorg är Lpfö98 vägledande

godkännande att bedriva pedagogisk omsorg enligt skollagen återkallas i enlighet med 26 kap. 13 § skollagen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning och i samarbete med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Bakgrund

Huvudmannen [REDACTED] har sedan den 1 augusti 2009 godkännande att enligt skollagen bedriva pedagogisk omsorg på Astrakangatan 147 i Hässelby-Vällingbys stadsdelsnämndsområde.

Utbildningsnämnden fattade den 21 augusti 2013 ett tillsynsbeslut där huvudmannen ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens pedagogiska omsorg. Tillsynen genomfördes med anledning av inkomna anmälningar till förvaltningen (dnr 13-453/1976) vilka utreddes i samband med beslutet.

I utbildningsnämndens tillsynsbeslut av den 21 augusti 2013 konstaterades utöver de brister som framkommit att flera av de dokument som ingick i huvudmannens yttrande var identiska med beskrivningar som lämnats på andra verksamheters hemsidor. Nämnden bedömde det som allvarligt att en verksamhet, med så omfattande brister som de i huvudmannens, kopierade sitt upplägg utan att sätta dessa i relation till den egna verksamheten då dokumentationen inte stämde överens med den verksamhet som uppvisades eller som huvudmannen beskrev vid tillsynen den 29 maj 2013.

När huvudmannen den 3 december 2013 lämnade in de redovisningar som begärts i tillsynsbeslutet var beskrivningarna, på nytt, till stora delar identiska med andra verksamheters dokumentation. Allvaret i detta förstärks av att huvudmannen, varken vid intervjun den 10 december 2013 eller vid den uppföljande inspektionen i februari 2014, kunde redogöra för hur beskrivningarna som huvudmannen lämnat in omsätts i verksamheten eller uppvisa att, och i så fall på vilket sätt, dessa är en del av den verksamhet som huvudmannen har beviljats bidrag för.

berör tio delar av den pedagogiska omsorgens verksamhet, men lämnar inte specifika svar eller kommentarer gällande bedömningar och förelägganden i beslutet. Utifrån den då inlämnade dokumentationen bedömdes att vissa förutsättningar fanns för att huvudmannen skulle kunna påbörja ett arbete med att avhjälpa verksamhetens brister. Ett nytt tillsynsbeslut fattades den 19 januari 2015. I samband med att tillsynsbeslutet expedierades erbjöd förvaltningen vid två tillfällen, huvudmannen ett möte för att klargöra beslutets omfattning och innehåll. Huvudmannen avböjde detta med motiveringen att denna förstod beslutets innebörd.

Av huvudmannens redovisning till beslutet från den 19 januari 2015 framgick att huvudmannen inte yttrat sig direkt om de förelägganden som finns i beslutet utan berör istället föreläggandena som omfattade det tidigare tillsynsbeslutet från den 21 augusti 2013. Inlämnade dokument är i övrigt marginellt reviderade från de som sedan tidigare redovisats.

Med anledning av huvudmannens otydliga och marginellt reviderade redovisning fann förvaltningen det oklart huruvida huvudmannen förstått innebörden och allvaret i de förelägganden som denna tilldelats den 19 januari 2015. Huvudmannen kallades därför den 1 juni 2015 till förvaltningen för ett klargörande möte avseende huvudmannens redovisning. Ett uppföljande tillsynsbesök genomfördes även den 2 juni 2015. Föreliggande uppföljning har därmed genomförts genom en granskning av inkomna handlingar, intervju med huvudmannen samt ett uppföljande tillsynsbesök.

I nästa avsnitt följer uppföljningen av tillsynsbeslutet från den 19 januari 2015 där huvudmannens redovisningar och förvaltningens bedömningar presenteras. I det sista avsnittet presenteras förvaltningens synpunkter och bedömningar av ärendet som helhet.

Uppföljning av utbildningsnämndens tillsynsbeslut fattat 19 januari 2015.

Föreläggande 1

Beslut den 19 januari 2015

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att efterleva de krav som gäller för beslut om rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg (25 kap. 2, 6, 7 och 10 §§ skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, Läroplan för förskolan Lpfö 98 samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg) genom att vidta följande åtgärder:
 - a. Aktivt sätta sig in i, bli förtrogen med och omsätta de styrdokument som gäller för verksamhet som beviljats bidrag att bedriva enskild pedagogisk verksamhet i Stockholms stad så att verksamheten genom pedagogisk verksamhet och omsorg stimulerar barns utveckling och lärande och så att verksamheten utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande (25 kap. 2, 6, 7 och 10 §§ skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, Läroplan för förskolan Lpfö 98 samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
 - b. Tillägna sig kunskap om styrdokumentens krav gällande normer, värden och andra centrala utgångspunkter för verksamheten samt uppvisa hur huvudmannen arbetar för att detta ska genomsyra dennes verksamhet (25 kap. 6 § skollagen, Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg samt Läroplan för förskolan Lpfö 98).
 - c. Omgående anpassa verksamheten så att ansvarig person alltid finns på plats när barn kommer till samt befinner sig i verksamheten för att upprätthålla barnsäkerhet, omsorg och god pedagogisk verksamhet (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen).
 - d. Sätta sig in i och få till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering för verksamheten i enlighet med skollagens bestämmelser (25 kap. 8 och 10 §§ skollagen).²
 - e. Redovisning av åtgärder enligt a.-e. ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.

² Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk omsorg, kap. 7 för en närmre precisering av vad en huvudman förväntas uppfylla.

Uppföljning

Uppföljning, föreläggande 1, punkt a

Avseende föreläggandets punkt a) ligger alla huvudmannens redovisningar i ärendet som helhet till grund för bedömningen av punkt a).³

Utöver de redovisningar som kan kopplas till övriga punkter i föreläggande 1 och övriga förelägganden (2, 3 och 4) har huvudmannen skriftligen redovisat att:

Jag har även satt mig in i dokumentet "Enskild pedagogisk omsorg, 25 kap. 2 § skollagen Riktlinjer för rätt till bidrag, Riktlinjerna dnr 13-453/1793, reviderad november 2014 //.

Vidare redovisar huvudmannen:

Jag är förtrogen med de dokument jag förväntas vara förtrogen med och jag vet inte hur jag ska förtydliga detta ytterligare! Jag har alla viktiga dokument i en pärm och de ligger till grund för all min verksamhet och mina dokument gällande verksamheten.

I *Verksamhetsberättelse 2014* och *Verksamhetsplan 2015* anges att:

(...) verksamheten följer riktlinjerna som Stockholms stad har satt upp och förskolans mål enligt Lpfö 98/10.

Vid intervjun den 1 juni 2015 tillfrågades huvudmannen hur ■■■ gått tillväga för att aktivt tillägna sig kunskap om styrdokumentens krav. Huvudmannen svarade att denna har läst Skolverkets allmänna råd och läroplanen mer än en gång och att ■■■ samtalar med sina kollegor som ■■■ dagligen träffar.

I huvudmannens redovisning framgår även skrivningar avseende tystnadsplikten. Huvudmannen anger exempelvis:

Jag ska aldrig någonsin yppa ett enda ord till om detta, varken till er eller någon annan, (de två kollegorna namngivna)⁴ undantaget, för detta är en sak vi alla har problem med, av och till. Tystnadsplikt

³ Se uppföljningen av övriga punkter i föreläggande 1 (s.7 och s.8) och föreläggande 2 (s. 16), 3 (s. 20) och 4 (s.23) för en närmare precisering av huvudmannens redovisningar.

⁴ Förvaltningens anm.

råder, så ingen annan än kollegorna och jag kommer att veta om de diskussioner vi har kring detta.

Uppföljning föreläggande 1, punkt b

Gällande föreläggandets punkt b) om att tillägna sig kunskap om styrdokumentens krav gällande normer, värden och andra centrala utgångspunkter för verksamheten har huvudmannen i redovisningen den 21 april 2015 inte redovisat några konkreta åtgärder för hur nya kunskaper skulle ha införlivats. Även vid samtalet med huvudmannen den 1 juni 2015 framgick att huvudmannen inte vidtagit några konkreta åtgärder för att införliva nya kunskaper, förutom att enligt huvudmannen, samtala med kollegorna för att få nya inslag.

I den inkomna redovisningen redovisas en likabehandlingsplan för 2015. I denna beskrivs hur huvudmannen arbetar med likabehandlingsplanen och vilken vision huvudmannen har för detta arbete. Vidare framgår i Verksamhetsplanen 2015 hur intentionerna i likabehandlingsplanen ska efterlevas.

Huvudmannen anger i den skriftliga redovisningen att denna känner sig kränkt över de kommentarer som angetts om att huvudmannen vid ett flertal tillfällen uttalat sig nedlåtande om personer med utländsk härkomst, bland annat om vårdnadshavare till inskrivna barn. Vid samtalet den 1 juni 2015 förklarar huvudmannen sina tidigare uttalanden med att denna såg inspektörerna som en resurs som [REDACTED] kunde prata och ventileras med, men att [REDACTED] inte kommer att gå i den "fällan" igen.

I den skriftliga redovisningen till förvaltningen beskriver huvudmannen följande:

Om jag uttalar mig negativt om föräldrarna till mina barn, så är det inte pga. hudfärg, religionstillhörighet eller någonting annat som har med deras bakgrund att göra. Men jag vill också framhäva att det, många gånger, inte är helt lätt att ha hand om dessa familjer, pga språk och kulturella skillnader. Detta är inte liktydigt med att jag ser dem som mindre värda eller tycker mindre om dem som människor. Om jag, i ett svagt ögonblick och med förhoppning om förståelse för min och min familjs situation, har sagt någonting negativt om föräldrarna så har det verkligen inte varit min mening. Snarare kanske ett litet rop på hjälp och en förståelse över hur det är att försöka förklara saker på svenska för en familj som kan ytterst lite, eller ingen svenska. Ibland finns det saker jag måste få fram till familjerna och jag är inte mer än människa; det kan kännas svårt och hopplöst ibland. Att få detta till

rasism är vansinnigt sårande och jag känner mig totalt missförstådd. Jag ska aldrig någonsin yppa ett enda ord till om detta, varken till er eller någon annan, (de två kollegorna namngivna)⁵ undantaget, för detta är en sak vi alla har problem med, av och till.

Angående att huvudmannen tagit med barnen vid läkarbesök anger huvudmannen i den inskickade redovisningen följande:

Jag har tidigare inte ansett det fel att ta med mina dagbarn när jag måste gå till läkaren, såvida det inte är några längre eller intima undersökningar som ska utföras. Att gå till läkaren för att få ett recept förnyat, eller liknande, anser jag inre vara skadligt, utan snarare utvecklande för barnen. Väl på plats har vi, när vi väntat i väntrummet, pratat om kroppen och om varför man får ont eller blir sjuk och liknande. Dessutom har barnen fått lära sig att ta hänsyn till människor runt omkring och visat detta genom att prata i normal samtalston och sitta still och vänta på vår tur. Jag anser att familjedaghem är just ett "hem för dagen" och i ett hem så gör man även vardagliga saker som handlar och går till doktorn. Nu heter det ju inte familjedaghem längre, utan pedagogisk omsorg och verksamheten ska mer och mer bedrivas efter styrdokument och lagar, någon förankring i verkligheten anses inte nödvändig eller önskvärd om det inte står i läroplanen. Jag lovar, även här, på heder och samvete att inte ta med barnen till vårdcentralen igen såvida det inte gäller ett akut omplåstrande av något barn eller av mig själv.

Uppföljning föreläggande 1, punkt c

Gällande föreläggandets punkt c) beskriver huvudmannen att [REDACTED] tagit åt sig av kritiken från nämnden om att ha överlämnat barn i annan persons tillsyn. Huvudmannen anger att orsaken till händelserna var att huvudmannen inte hade hunnit hem i tid. Huvudmannen anger även släktrelation mellan barnet och personen i fråga som orsak till att detta hände och att det därmed inte kunde anses skadligt. Vidare anger huvudmannen att denna på heder och samvete intygar att detta inte kommer att hända igen.

Uppföljning föreläggande 1, punkt d

Gällande föreläggandets punkt d) har huvudmannen inte redovisat några konkreta åtgärder för hur nya kunskaper skulle ha införlivats. Huvudmannen medger i sin redovisning att det varit en skarv mellan gammal och ny dokumentation och anger även att:

(...) det är verksamheten med rörelse, Mulle och språkutveckling som utvärderas, inte utvärderingen och utvärderingen eller planen.

Vidare har huvudmannen redovisat dokumenten
Verksamhetsberättelse 2014 och Verksamhetsplan 2015.

I verksamhetsplanen och verksamhetsberättelsen anges att verksamheten är likartad från år till år. I verksamhetsberättelsen framgår exempelvis att:

Då verksamheten ser ungefär likadan ut år från år, så är det inte så stora förändringar i hur berättelsen respektive planen ser ut.

I verksamhetsberättelsen beskriver ett dags- och veckoschema verksamhetens innehåll och i huvudmannens utvärdering av detta beskrivs att huvudmannen var nöjd med planeringen och dagsschemat samt att inget utvecklingsbehov finns. I huvudmannens utvärdering i verksamhetsberättelsen framgår bland annat att:

Jag har fått kritik av Utbildningsförvaltningen för vissa delar av min verksamhet, men dessa kritiker har hamnat utanför denna plan. Jag har tagit åt mig av kritiken och har arbetat med att utveckla min verksamhet efter uppsatta riktlinjer och önskemål.

I verksamhetsberättelsen anger huvudmannen tio fokusområden för verksamheten. Under rubrikerna av varje fokusområde beskrivs genomförda aktiviteter och arbetssätt. Under rubrikerna *Utvärdering* och *Måluppfyllelse 2014* i verksamhetsberättelsen beskrivs hur aktiviteterna dokumenterats och i vilken grad huvudmannen är nöjd med genomförda aktiviteter.

I verksamhetsberättelsen anges att inget konkret utvecklingsbehov föreligger för verksamheten och att planeringen för 2015 är densamma som 2014 till innehåll och struktur. De tio fokusområden som angetts för 2014 är desamma som för 2015. Under ett par av fokusområdena under rubrikerna *Utvecklingsbehov 2015* framgår kortare skrivningar så som exempelvis följande:

Vi börjar med teman under 2015 och det ska bli oerhört intressant att utvärdera detta vid vårterminens slut.

När huvudmannen vid samtalet den 1 juni 2015 tillfrågades vad ■■■ utvärderar i verksamhetsberättelsen kunde ■■■ inte ge något konkret exempel.

Under uppföljningen tillfrågades huvudmannen om sin uppföljningsmetodik av sina delmål som ■■■ angivit i sin verksamhetsberättelse. Huvudmannen kände dock inte igen delmålen och kunde därigenom inte heller ge något konkret svar på vad huvudmannens olika fokusområden syftar till.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har inte yttrat sig över denna del av rapporten.

Bedömning

Bedömning föreläggande 1, punkt a

Av huvudmannens redovisning framgår att de åtgärder huvudmannen vidtagit för att bli förtrogen med styrdokumentet är att ■■■ läst dessa flera gånger och samtalat med sina kollegor. Förvaltningen vill dock påpeka skillnaden i att känna till och ha läst ett styrdokument gentemot att vara förtrogen med och ha bearbetat innehåll och dess mening för att därefter kunna omsätta det i den egna verksamheten.

För att bedöma huruvida huvudmannen har avhjälpt bristerna som föranlett punkt a) i föreläggande 1 har hänsyn därför även tagits till huvudmannens redovisning gällande övriga punkter och förelägganden då dessa visar på hur huvudmannen har satt sig in i och omsatt styrdokumentens krav och de föreskrifter som gäller för verksamheten (25 kap. 10 § skollagen).

Av uppföljningen av ärendet som helhet framgår exempelvis att huvudmannen inte särskiljer uppdraget i skollagen om barn i behov av särskilt stöd (25 kap. 2 § skollagen) med anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen (14 kap. 1 § socialtjänstlagen).⁶ Därtill framgår av uppföljningen att huvudmannen brister avseende barnsäkerheten i verksamheten, i insikten avseende normer och värden som föreskrivs i skollagen samt brister i den systematiska utvärderingen och uppföljningen av verksamheten.⁷

⁶ Se vidare i bedömningen gällande föreläggande 2 (s.18) och 3 (s.21)

⁷ Se vidare i bedömningen gällande föreläggande 1b) (s.11), 1d) (s.14) och 4 (s.25)

Av huvudmannens redovisning framgår även att [REDACTED] har bristande kunskap om sin tystnadsplikt. I huvudmannens verksamhet råder enligt 29 kap. 14 § skollagen tystnadsplikt. Av bestämmelsen följer att den som är verksam inom pedagogisk omsorg inte obehörigen får röja vad han eller hon därvid har fått veta om enskildas personliga förhållanden. Tystnadsplikten gäller även mellan olika huvudmän som bedriver pedagogisk omsorg. Det innebär att det inte är tillåtet att, som huvudmannen anger, prata sinsemellan om det som gäller inskrivna barn. Inte heller mellan så kallade kollegor. Huvudmannens tillvägagångssätt innebär således att huvudmannen bryter mot den tystnadsplikt som gäller för verksamheten.

Att huvudmannen inte har vidtagit åtgärder för att öka sin kunskap om styrdokumentet samt inte avhjälpt de brister som tidigare konstaterats i huvudmannens verksamhet visar på att huvudmannen inte har satt sig in i, blivit förtrogen med och omsatt styrdokumentens krav. Detta medför att huvudmannen inte har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och att huvudmannen därmed inte heller kan garantera att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet tillgodoses eller att verksamheten uppfyller kvalitetskraven i skollagen.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen mot bakgrund av vad som framkommit vid uppföljningen att bristen kvarstår och att huvudmannen därigenom saknar förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med de styrdokument och föreskrifter som gäller för verksamheten (25 kap. 2, 6, 7 och 10 §§ skollagen, Läroplan för förskolan [Lpfö 98]⁸ samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Bedömning föreläggande 1, punkt b

Föreläggandets punkt b) grundar sig att huvudmannen vid ett flertal tillfällen uttalat sig nedlåtande om personer med utländsk härkomst, då bland annat om vårdnadshavare till inskrivna barn.

Vid en bedömning enbart utifrån huvudmannens redovisade likabehandlingsplan och verksamhetsplan finns fog för att tolka de åtgärder som huvudmannen vidtagit som adekvata gällande

⁸ För pedagogisk omsorg är Lpfö 98 vägledande.

denna brist. Dock finns alltför många motsägelsefulla beskrivningar i huvudmannens övriga redovisning.

Exempelvis uttalar huvudmannen att:

Om jag uttalar mig negativt om föräldrarna till mina barn, så är det inte pga. hudfärg, religionstillhörighet eller någonting annat som har med deras bakgrund att göra. (...) Om jag, i ett svagt ögonblick och med förhoppning om förståelse för min och min familjs situation, har sagt någonting negativt om föräldrarna så har det verkligen inte varit min mening.

Samt:

Men jag vill också framhäva att det, många gånger, inte är helt lätt att ha hand om dessa familjer, pga språk och kulturella skillnader. (...) Ibland finns det saker jag måste få fram till familjerna och jag är inte mer än människa; det kan känna svårt och hopplöst ibland.

Därtill visar huvudmannens uttalanden vid samtalet den 1 juni 2015 att huvudmannen i grunden inte anser [REDACTED] uttalanden som problematiska utan att det problematiska låg i att denna misstog sig att tro att [REDACTED] kunde ventilera detta med inspektörerna.

Beskrivningarna tillsammans med huvudmannens uttalande visar på att huvudmannen har svårigheter i att bemöta vårdnadshavarna respektfullt och utifrån ett likvärdighetsperspektiv.

Förvaltningen vill framhålla att huvudmannens förhållningsätt är centralt för det praktiska arbetet med skollagens värdegrund.⁹ Huvudmannens uttalande och uppenbara insiktslöshet är inte förenliga med den värdegrund som föreskrivs i skollagen (25 kap. 6 § skollagen).

Föreläggandets punkt b) grundar sig även i att huvudmannen vid ett tillfälle 2013 tagit med barnen vid ett eget läkarbesök för att bland annat genomföra provtagning. I huvudmannens skriftliga redovisning lovar huvudmannen på heder och samvete att det inte ska ske igen.

Dock anger huvudmannen i den skriftliga redovisning och vid samtalet den 1 juni 2015 att [REDACTED] fortsättningsvis inte anser att det

⁹ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk omsorg, kap. 1

är fel att ta med barnen när ■■■■ måste gå till läkaren eller anser att det kan vara skadligt utan snarare utvecklande för barnen.

Vid samtalet med huvudmannen den 1 juni 2015 framgick även att huvudmannen främst ansåg det fel att ■■■■ berättade om händelsen för inspektören.

Huvudmannens redogörelser för förvaltningen befäster därmed nämndens tidigare bedömning i frågan då dessa visar på huvudmannens fortsatta bristande omdöme då huvudmannen uppvisar svårigheter i att skilja mellan det privata och den pedagogiska verksamheten. Detta medför att det inte med säkerhet går att slå fast att en liknande händelse inte inträffar igen och att det därmed inte är säkerställt att barnen erbjuds en god omsorg som utgår från en helhetssyn på barnet och barnets behov (25 kap. 6 och 7 §§).

Vidare har huvudmannen inte redovisat några konkreta åtgärder, exempelvis kompetensutveckling eller litteraturstudier, för hur nya kunskaper skulle ha införlivats avseende de normer och värden som föreskrivs i skollagen. Huvudmannens redovisning och samtalet med huvudmannen visar att huvudmannen fortfarande saknar viss insikt avseende grundläggande värderingar och bemötande. Av detta följer att förvaltningen finner det oklart i vilken utsträckning de åtgärder som beskrivs i likabehandlingsplanen och verksamhetsplanen i praktiken tillämpas för att dessa ska genomsyra verksamheten.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att bristen kvarstår och att huvudmannen alltså saknar tillräcklig insikt i styrdokumentens krav gällande normer, värden och andra centrala utgångspunkter för verksamheten (25 kap. 6, 7 och 10 §§ skollagen, Läroplan för förskolan [Lpfö 98]¹⁰).

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Bedömning föreläggande 1, punkt c

Föreläggandet punkt c) grundar sig i att huvudmannen tidigare har överlämnat barn i annan persons tillsyn.

Huvudmannen har redovisat att denna tagit åt sig av kritiken från förvaltningen och intygar att detta inte kommer att hända igen. I redovisningen anger huvudmannen även släktrelation mellan

¹⁰ För pedagogisk omsorg är Lpfö 98 vägledande

barnet och denna person som orsak till att detta hänt och att det därmed inte kunde anses skadligt. Förvaltningen finner därmed huvudmannens redovisning som tvetydig då det framgår som oklart om huvudmannen förstår allvaret i att överlämna barnet i annan persons tillsyn.

I föräldrabalkens 6 kap 1-2 §§ regleras vårdnadshavares tillsynsansvar. Vårdnadshavrens tillsynsansvar övergår till huvudmannen under den tid då ett barn befinner sig i den pedagogiska omsorgen. Förvaltningen vill därför framhålla allvaret i att överlämna inskrivna barn i annan persons tillsyn och dessutom i strid med vad som gäller för huvudmannens godkännande. Förvaltningen vill även framhålla att en släktrelation till ett inskrivet barn inte är grund för att den ansvarige ska kunna lämna ett barn till en annan person än huvudmannen då huvudmannen är den som har tillsynansvaret över barnen när det är i verksamheten.

Som tidigare nämnts intygar huvudmannen i sin redovisning att situationen inte ska återupprepas, dock har huvudmannen inte redovisat några konkreta åtgärder för hur denna säkerställer att ansvarig person finns på plats i verksamheten när barnen kommer till verksamheten. Inga rutiner eller åtgärder har exempelvis arbetats fram som konkret kan säkerställa att huvudmannen tar det ansvar som åligger huvudmannen. Inte heller några rutiner eller åtgärder som säkerställer att barn i verksamheten inte ska behöva hämtas av obehörig person har arbetats fram. Samtidigt anger huvudmannen att [REDACTED] inte uppfattar det som fel att [REDACTED] lämnat över barnet i annan person tillsyn. Detta sammantaget medför att det inte finns några garantier för att huvudmannen säkerställer barnens trygghet och säkerhet då huvudmannen uppvisar bristande insikt i tillsynsansvaret samt inte har säkerställt att [REDACTED] alltid är på plats när barnen kommer till verksamheten.

Mot denna bakgrund bedöms bristen kvarstå och att huvudmannen därmed inte har säkerställt barnsäkerheten och en god omsorg för verksamheten (25 kap. 7 och 10 §§ skollagen).

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Bedömning föreläggande 1, punkt d

Gällande föreläggandets punkt d) om att sätta sig in i och få till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering för verksamheten kan förvaltningen konstatera att huvudmannen inte redovisat att denna aktivt försökt inhämta ny eller aktuell

kunskap inom området för att bättre kunna förstå innebörden av skollagens uppdrag (25 kap. 8 och 10 §§).

I Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, kap. 7, ”Uppföljning och utvärdering”, framgår att huvudmannen i sin systematiska uppföljning och utvärdering bör analysera kvaliteten och bedöma verksamhetens utvecklingsbehov. Med utgångspunkt i detta ska en planering ske för de områden som behöver utvecklas för att barnens utveckling och lärande på bästa sätt ska kunna stimuleras.

Förvaltningen kan konstatera att innehållet och strukturen är likartad i huvudmannens redovisade verksamhetsberättelse och verksamhetsplanen, förutom att textens tempus i verksamhetsplanen är framtidsyttande. I huvudmannens *Verksamhetsberättelse 2014* framgår beskrivningar av genomförda aktiviteter och arbetssätt, dock framgår ingen analys av detta och vad arbetet resulterat i för barnen. Det beskrivs att huvudmannen i stort sett ”är nöjd” med sin genomförda dags- och veckoplanering, samt med arbetet inom de tio fokusområdena. Det framgår inte att huvudmannen, genom kontinuerlig uppföljning och utvärdering, har analyserat verksamhetens kvalitet och bedömt utvecklingsbehoven. Det som däremot framgår är att *verksamheten är likartad år från år*. De tio, från verksamhetsberättelsen och verksamhetsplanen upprepade, fokusområdena framstår inte som bedömda utvecklingsområden då huvudmannen genomgående har angett att inget utvecklingsbehov finns inom ramen för dessa. Vidare kunde huvudmannen inte förklara vad dessa fokusområden handlade om. Då verksamheten saknar identifierade utvecklingsområden finns det följaktligen inte heller i verksamhetsplanen någon planering för detta.

Förvaltningen vill här framhålla att det är i och via den kontinuerliga dokumentationen av verksamheten och dess resultat, som verksamhetens innehållsmässiga kvalitet systematiskt kan visas och bedömas. Att huvudmannen inte har fått till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten medför att brister i verksamheten inte kan uppdagas och därmed inte heller åtgärdas av huvudmannen. Det blir inte heller möjligt att synliggöra vilka områden som behöver utvecklas för att barnens utveckling och lärande på bästa sätt ska kunna stimuleras. Det bör även tilläggas att såväl denna som tidigare uppföljningar har visat på omfattande brister i huvudmannens verksamhet varför det är särskilt angeläget att

huvudmannen får till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Mot denna bakgrund är det förvaltningens bedömning att huvudmannen inte har fått till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering för verksamheten och att den därmed inte kan säkerställa kvalitetsutvecklingen i den pedagogiska omsorgen för att genom detta bidra till att barns utveckling och lärande stimuleras i enlighet med styrdokumentens krav (25 kap. 2, 8 och 10 §§ skollagen). Bristen kvarstår därmed.

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Föreläggande 2

Beslut den 19 januari 2015

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa bestämmelserna i skollagen, som föreskriver att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen).
 - a. Huvudmannen ska tillägna sig nödvändig kunskap om hur barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver samt omsätta detta i verksamheten.
 - b. Huvudmannen ska för sin verksamhet skapa och dokumentera rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd.
 - c. Huvudmannen ska, med utgångspunkt i den egna verksamheten, upprätta en plan för arbetet med att ge sådan omsorg till barn i behov av särskilt stöd att barnen förbereds för fortsatt lärande.
 - d. Redovisning av åtgärder enligt a, rutiner enligt b och plan enligt c ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.

Uppföljning

Uppföljning föreläggande 2, punkt a

Gällande föreläggandets punkt a) har ingen skriftlig redovisning inkommit avseende hur huvudmannen har gått tillväga för att tillägna sig den nödvändiga kunskapen.

Vid samtalet den 1 juni 2015 framkom att huvudmannen inte hade vidtagit några aktiva åtgärder såsom litteraturstudier, kurser eller liknade, för att tillägna sig nya kunskaper.

Uppföljning föreläggande 2, punkt b och c

Gällande föreläggandets punkt b) och c) har huvudmannen redovisat två dokument gällande barn i behov av särskilt stöd. Det ena benämnt *Barn i behov av särskilt stöd 2014* och det andra *Särskilt stöd, anmälnings- och tystnadsplikt 2015*. Dock anger huvudmannen att det senare dokumentet inte är officiellt, inget som delges föräldrar eller kollegor, det är enbart skrivet som svar på förelägganden i tillsynsbeslut.

I dokumentet *Barn i behov av särskilt stöd* citerar huvudmannen 8 kap. 9 § skollagen, gällande förskolan. Dokumentet motsvarar i stort det dokument som huvudmannen skickat in i tidigare redovisningar. Dokumentet beskriver kortfattat vilka instanser man kan vända sig till, att huvudmannen ska utbilda sig och dokumentera barns utveckling om ■■■■■ misstänker att ■■■■■ har ett barn med speciella behov.

Vidare beskriver huvudmannen dels sin skyldighet att vid misstanke om att ett barn far illa anmäla detta till socialtjänsten, dels sin stora utmaning om att utveckla barnens kunskaper i det svenska språket då alla ■■■■■ dagbarn har föräldrar som inte har svenska som modersmål.

I det inofficiella dokumentet *Särskilt stöd, anmälnings- och tystnadsplikt 2015* framgår att huvudmannen allmänt har en arbetsgång gällande barn i behov av särskilt stöd angående kontakt med vårdnadshavarna, externa instanser, utbildningar samt dokumentation av barnets utveckling. Där framgår även att:

Jag kontaktar samtidigt Utbildningsförvaltningen för att få hjälp och stöd, då jag är införstådd med att jag ska få hjälp via Stockholms stad om något barn är i behov av särskilt stöd. Jag kan även söka extra ersättning för inköp av material mm som är anpassat för det aktuella barnets utveckling. Det är Stockholms stad som har ansvar för att jag får stöd och kompetensutveckling för att kunna ge barnet den omsorg som barnet kräver. Om föräldrarna, av någon anledning inte vill samarbeta i frågan om att utreda barnet eller försöka att få hjälp med inlärning, så kan jag vända mig till BVC eller BUP. Om detta inte hjälper vänder jag mig till Socialtjänsten där jag gör en orosanmälan.

När huvudmannen vid samtalet den 1 juni 2015 tillfrågades om vad denna förväntar sig att utbildningsförvaltningen har för ansvar angav huvudmannen att förvaltningen kan tala om hur mycket extra stöd kan kosta. Utifrån detta planerar huvudmannen att *betala någon som kommer till verksamheten*. Huvudmannen angav även att [REDACTED] kan vända sig till BVC för att få hjälp men att [REDACTED] var osäker på om föräldrarna först behövde ge sitt medgivande till detta. Huvudmannen antog att *föräldrarna inte kunde förbigås*. Vid frågan om vad ett barn i behov av särskilt stöd innebär för huvudmannen angav huvudmannen att det beror på, och att det kan vara att man inte har en språkutveckling.

I den skriftliga redovisningen beskrivs barn med annat modersmål än svenska i samma dokument som barn i behov av särskilt stöd, dock under egen rubricering i detta inofficiella dokument. I dokument finns även beskrivningar gällande anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen och gällande tystnadspliktens skyldigheter.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har inte yttrat sig över denna del av rapporten.

Bedömning

Bedömning föreläggande 2, punkt a, b och c

Gällande föreläggandets punkt a) bedömer förvaltningen att huvudmannen inte ombesörjt detta då inga konkreta åtgärder framkommit av hur huvudmannen har gått tillväga för att tillägna sig den nödvändiga kunskapen. Huvudmannen angav i samtalet inga utbildningar som denna skulle ha kunnat genomföra i syfte att öka sin kunskap. Även huvudmannens redovisningar till föreläggandets punkt b) och c) visar att huvudmannen saknar den nödvändiga kunskapen om barn i behov av särskilt stöd för att sedan kunna omsätta detta i sin verksamhet i enlighet med gällande styrdokument.

Gällande föreläggandets punkt b) samt c) framgår av huvudmannens redovisade dokumentation att huvudmannen allmänt har en arbetsgång gällande barn i behov av särskilt stöd angående kontakt med vårdnadshavarna, externa instanser, utbildningar samt dokumentation av barnets utveckling, då något mer utförligt beskrivet i det inofficiella dokumentet *Särskilt stöd, anmälnings- och tystnadsplikt 2015*.

Huvudmannen kunde dock vid samtalet den 1 juni 2015 inte verifiera den i dokumenten angivna arbetsgången om att vårdnadshavare ska kontaktas och externa insatser tas. Huvudmannens beskrivningar var vid samtalet oklara om, och när, exempelvis vårdnadshavare ska kontaktas. I samtalet kunde huvudmannen inte heller beskriva hur barns utveckling och lärande ur denna aspekt dokumenterades. Huvudmannen kunde inte heller beskriva egna tänkbara arbetssätt, eller egna åtgärder som huvudmannen själv kan vidta inom ramen för den egna verksamheten gällande barn i behov av särskilt stöd. Inte heller av dokumentationen framgår vilka åtgärder huvudmannen själv kan vidta för att stödja barn i behov av särskilt stöd. Av samtalet framgår även att huvudmannen inte heller på ett insiktsfullt sätt kunde redogöra för vilka barn som kan anses vara i behov särskilt stöd.¹¹

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att huvudmannen förknippar arbetet med barn i behov av särskilt stöd med anmälningsplikt som åligger huvudmannen vid misstanke om att ett barn far illa och arbetet med språk för barn med annat modersmål än svenska. Huvudmannen uppvisar därmed svårigheter i att särskilja de olika momenten.

Vid samtalet med huvudmannen framkom även att [redacted] inte känner till när en ansökan om tilläggsbelopp enligt 25 kap. 13 § skollagen är aktuell eller hur man ska gå tillväga. Vidare är huvudmannens redovisning om att utbildningsförvaltningen skulle vara ansvariga för huvudmannens stöd och kompetensutveckling i frågan felaktig. Förvaltningen bedömer att de felaktiga uppgifter som huvudmannen redovisar visar på att huvudmannen visar bristande insikt i att ansvaret åligger huvudmannen att ge barn i behov av särskilt stöd det de behöver och inte externa aktörer så som utbildningsförvaltningen eller BVC.

Huvudmannens bristande insikt och kunskaper i det ansvar som åligger huvudmannen medför att det finns en uppenbar risk att barn i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas och ges det stöd som de har rätt till.

Förvaltningen bedömer att huvudmannens bristande kunskaper avseende arbetet med barn i behov av särskilt stöd innebär att

¹¹ Se Skolverkets allmänna råd för Pedagogisk omsorg, kap. 3 avseende barn i behov av särskilt stöd

huvudmannen inte har säkerställt att barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sitt lärande inte uppmärksammas och ges den omsorg som deras speciella behov kräver (25 kap. 2 § skollagen). Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Föreläggande 3

Beslut den 19 januari 2015

3. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att följa skollagens krav om att till socialnämnden anmäla vid misstanke om att ett barn behöver nämndens skydd (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).
 - a. Huvudmannen ska tillägna sig nödvändig kunskap om anmälningsskyldighetens innebörd.
 - b. Huvudmannen ska formulera rutiner och tillvägagångssätt för anmälan vid misstanke om att ett barn behöver socialnämndens skydd.
 - c. Redovisning av åtgärder ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.

Uppföljning

Uppföljning föreläggande 3, punkt a

Gällande föreläggandets punkt a) har huvudmannen i kommentarerna till föreläggande redovisat citat ur Skollagen och Socialtjänstlagen.

Huvudmannen har vidare redovisat ett, som denna anger, inofficiellt dokument som heter *Särskilt stöd, anmälnings- och tystnadsplikt 2015*. Gällande anmälningsplikt anger huvudmannen att denna är införstådd med att [REDACTED] är skyldig att omedelbart anmäla till socialtjänsten om misstankar eller kännedom finns om att ett barn far illa. Vidare framgår:

Skulle läget vara av akut art så kan jag ringa 112 för att få hjälp så snart som möjligt.

I samma dokument framgår gällande beskrivningar avseende barn i behov av särskilt stöd och anmälan till socialtjänsten:

Om föräldrarna, av någon anledning inte vill samarbeta i frågan om att utreda barnet eller försöka att få hjälp med inläring, så kan jag vända mig till BVC eller BUP. Om detta inte hjälper vänder jag mig till Socialtjänsten där jag gör en orosanmälan.

Uppföljning föreläggande 3, punkt b

Gällande föreläggandets punkt b) har ingen redovisning inkommit avseende huvudmannens rutin. Det huvudmannen i sin helhet har inkommit med är citat ur skollagen och socialtjänstlagen samt redovisningarna i punkt a).

När huvudmannen vid samtalet den 1 juni 2015 ombads att muntligen redovisa för rutiner och tillvägagångssätt angav huvudmannen att [REDACTED] i så fall ville ha det skrivna dokumentet framför sig.

På frågan om när [REDACTED] ansåg att [REDACTED] skulle göra en anmälan till socialtjänsten svarade huvudmannen *att det beror ju på, om barnet kommer blåslaget är det ju lättare.*

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har inte yttrat sig över denna del av rapporten.

Bedömning

Bedömning föreläggande 3, punkt a och b

Vid tillsynen den 29 maj 2013 uppgav huvudmannen att [REDACTED] inte har behövt använda sig av anmälningsskyldigheten. Samtidigt beskrev huvudmannen att [REDACTED] vid något tillfälle har hotat om att anmäla en förälder till socialnämnden. I en till förvaltningen inkommen anmälan styrks denna uppgift (dnr 13-453/2375). Huvudmannen tilldelades mot denna bakgrund ett föreläggande. Vid samtalet den 10 december 2013, då huvudmannen ombads beskriva tillämpningen av anmälningsplikt till socialtjänsten, framkom att huvudmannen saknar kännedom om vart man ska vända sig och huvudmannen hade dessutom svårigheter att beskriva de rutiner som finns angivna i de inskickade dokumenten. Då de inkomna dokumenterade rutinerna var kopierade från annan verksamhet bedömde nämnden att dokumentet inte var aktuella för huvudmannens verksamhet.

Vid den uppföljande inspektionen den 12 februari 2014 framkom vidare att huvudmannen, trots den tid som gått sedan nämndbeslutet och trots att dessa frågor behandlades vid den

uppföljande intervjun den 10 december 2013, inte kunde beskriva hur ■■■ konkret skulle gå till väga i de fall misstanke om att ett barn far illa uppstår.

Utifrån huvudmannens redovisning den 21 april 2015 framgår att huvudmannen nu uppvisar viss kännedom om sin skyldighet att anmäla vid misstanke om ett barn far illa. Dock har huvudmannen inte redovisat några skriftliga rutiner om hur ■■■ konkret skulle gå tillväga. När huvudmannen ombads beskriva sina rutiner för anmälningsskyldigheten, angav huvudmannen att ■■■ inte kunde göra det muntligt utan att ha dokumenten framför sig. På frågan om när ■■■ ansåg att ■■■ skulle göra en anmälan till socialtjänsten framgår av huvudmannens svar att ■■■ inte kunde ge ett konkret svar. Det går inte heller att utläsa från huvudmannens redovisning att ■■■ har kännedom om när ett barn kan anses misstänkas fara illa då huvudmannen exempelvis inte har redovisat vilka situationer, eller faktorer som kan föranleda en misstanke om att ett barn far illa.

Av huvudmannens redovisning framgår det snarare att huvudmannen saknar insikt i när en anmälan ska göras till socialtjänsten då huvudmannen i den skriftliga redovisningen förknippar anmälningsskyldigheten med barn i behov av särskilt stöd. Av detta följer att barn som kan misstänkas fara illa inte uppmärksammas av huvudmannen och därmed riskeras också att barn som kan behöva socialnämndens skydd eller ingripande inte får det.

Förvaltningen vill framhålla att ansvaret att anmäla när ett barn far illa faller särskilt tungt i den speciella verksamhet som en enskild pedagogisk omsorg är, då huvudmannen arbetar ensam och således måste axla hela ansvaret. Mot denna bakgrund behöver allvaret vad gäller denna brist särskilt betonas.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att huvudmannen har redovisat viss skriftlig kännedom om anmälningsskyldigheten vid oro för att ett barn far illa och att en sådan anmälan ska göras till socialtjänsten. Huvudmannen bedöms dock inte kunna säkerställa att lagstiftningen om anmälningsskyldigheten följs, då huvudmannen inte har upprättat rutiner för den egna verksamheten avseende hur anmälan ska gå till och genom att huvudmannen uppvisar bristande insikt i när ett barn kan misstänkas fara illa (14 kap. 1 § socialtjänstlagen, 2001:453, 29 kap. 13 § skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till

bidrag för enskild pedagogisk omsorg). Mot denna bakgrund kvarstår bristen.

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Föreläggande 4

Beslut den 19 januari 2015

4. Enligt 26 kap 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att omgående utforma sin verksamhetsmiljö så att skollagens mål med verksamheten kan uppfyllas (25 kap. 2, 6-7 §§ skollagen).
 - a. Huvudmannen ska se till att barn inskrivna i verksamheten ges tillgång till de lokaler som huvudmannen har godkännande för.
 - b. Huvudmannen ska se till att utrymmet som verksamheten bedrivs i lever upp till krav om att barnens behov av omsorg säkerställs och att barnens behov av god pedagogisk verksamhet tillgodoses.
 - c. Miljön ska utformas så att den stimulerar barns utveckling och lärande.
 - d. Huvudmannen ska se till att utbudet av lekmaterial och material för skapande verksamhet erbjuds.
 - e. Redovisning av vidtagna åtgärder enligt a-d, ska skickas in till förvaltningen senast den 25 april 2015.

Uppföljning

Uppföljning föreläggande 4 punkt, a, b, c, d och e

Huvudmannen anger i redovisningen av den 21 april 2015 och vid samtalet den 1 juni 2015 att inspektörerna vid den uppföljande tillsynen den 12 februari 2014 inte hade uppmärksammat att material fanns tillgängligt, förvarat i en skänk och i en hylla i lekrummet.

Huvudmannen motsäger sig bedömningen om den pedagogiska miljön och anser vidare att plats finns för enskild lek.

Huvudmannen hänvisar vidare till ett dokument ”*Säkerhet inom- och utomhus*” där det ska framgå vilken verksamhet som finns i respektive rum.

När huvudmannen tillfrågades om den pedagogiska miljön vid samtalet den 1 juni 2015 angav huvudmannen att [REDACTED] anser att det ska finnas trevliga saker för barnen. Huvudmannen beskrev

att [REDACTED] har en tunna med utklädningskläder för barnen och att de samlar mycket material från naturen som de sedermera använder. Huvudmannen menar att det blev fel intryck av miljön när inspektörerna var hemma hos [REDACTED] i februari 2014 eftersom det stora skåpet i köket, där det annars finns mycket material för barnen, vid tillfället målades om.

Vid tillsynen den 2 juni 2015 framkom att de rum och den yta som angetts i ansökan om att få bedriva verksamhet nu är tillgänglig för barnen, det vill säga lekrum, kök och vardagsrum på övre plan av radhuset. Därtill fanns en liten avskild terrass och gård i direkt anslutning till köket som utrustats med sandlåda och material för utelek.

I det mindre lekrummet fanns lekmaterial för rollek och bygg- och konstruktionslek samt en del barnlitteratur tillgängligt.

I köket, i en skänk, fanns material för skapande verksamhet samt spel och pussel. Vid köksbordet gavs möjlighet att använda materialet, vilket pågick vid tillfället för tillsynen. I köket fanns även golvyta för lek och exempelvis byggande.

I vardagsrummet fanns vid tillsynen inget lekmaterial eller annan anpassning som visar på att verksamhet bedrivs med barnen även där. Huvudmannen beskrev att [REDACTED] hund ofta är i vardagsrummet och att grinden mellan kök och vardagsrum då hålls stängd. I rummet finns soffa, TV och ett större (högt och smalt) glasvitrinskåp fyllt med alkoholhaltiga drycker. Huvudmannen beskrev att barnen kan visats i vardagsrummet men att det är tänkt för lugna lekar och att sitta i soffan och exempelvis läsa. Det framkom vid tillsynen att det vitrinskåp som innehåller alkohol inte är låst. Vid fråga från inspektören varför skåpet inte är låst och barnsäkrat anger huvudmannen att det inte är nödvändigt, men att [REDACTED] kunde knyta ett snöre runt om det skulle visa sig behövas.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har yttrat sig över denna del av rapporten. Huvudmannen anger i sitt yttrande att barnen visst ges tillgång till vardagsrummet men att huvudmannen brukar ha som rutin att städa och plocka undan leksakerna till lunch och vilan. När inspektörerna kom på besök hade barnen precis vaknat från vilan och därför inte hunnit ta in leksaker till vardagsrummet. Huvudmannen menar att man kan se på möblerna i vardagsrummet att det finns spår av lek. Avseende vitrinskåpet i

vardagsrummet anger huvudmannen att [REDACTED] nu har tagit bort skåpet med tillhörande alkohol ur huset.

Bedömning

Bedömning föreläggande 4 punkt, a, b, c, d och e

Förvaltningen bedömer att huvudmannens verksamhet i lekrummet och köket erbjuder pedagogiskt material och övrigt material för skapande verksamhet, i tillräcklig omfattning och med tillgänglighet för barnen. Punkt d) och c) i föreläggandet bedöms huvudmannen därmed ha följt (25 kap. 2 och 6 §§ skollagen).

Vid tillfället för tillsynen var vardagsrummet inte utrustat för pedagogisk verksamhet samt att huvudmannen angav att vardagsrummet hålls stängt när huvudmannens hund befinner sig i vardagsrummet. Huvudmannen anger dock i yttrandet att barnen ges tillgång till vardagsrummet och att det finns spår av lek i rummet. Det innebär enligt huvudmannens yttrande att vardagsrummet ändå tycks göras tillgängligt för barnen delar av dagen. Förvaltningen bedömer utifrån huvudmannens redovisning, av verksamhetsbesöket och av huvudmannens yttrande att huvudmannen tycks upplåta samtliga rum som angetts vid godkännandet för barnverksamhet. Förvaltningen bedömer därmed att föreläggandets punkt a) är avhjälpt. Förvaltningen kan dock konstatera att vardagsrummet inte är inrett som en pedagogisk miljö.

Förvaltningen bedömer däremot att huvudmannen vid tillfället för tillsynen inte hade säkerställt att vardagsrummet, med det olåsta glasvitrinskåpet innehållande alkohol, uppfyller skollagens och stadens krav på ändamålsenliga och säkra lokaler. Detta medför att huvudmannen inte har kunnat garantera barnens säkerhet i verksamheten då barnen kan få i sig alkohol och skadas allvarligt av ett olåst vitrinskåp med alkoholhaltiga drycker i. Huvudmannens bedöms därmed ha brustit mot gällande föreskrifter. Huvudmannens yttrande påverkar därför inte förvaltningens bedömning.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att huvudmannen inte har sett till att utrymmet som verksamheten bedrivs i lever upp till skollagens krav om att barnens behov av omsorg säkerställs och att barnens behov av god pedagogisk verksamhet tillgodoses då huvudmannen har brustit avseende barnsäkerheten (25 kap. 7 § skollagen och Stockholms stads riktlinjer för rätt till

bidrag för enskild pedagogisk omsorg). Förvaltningen bedömer därmed att bristen kvarstår gällande föreläggandets krav, punkt b).

Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Förvaltningens synpunkter och förslag till beslut

Enligt 26 kap. 13 § skollagen får en tillsynsmyndighet återkalla ett godkännande som myndigheten meddelat om ett föreläggande inte har följts och om missförhållandet är allvarligt.

Som framgår ovan har huvudmannen vid upprepade tillfällen förelagts att avhjälpa allvarliga brister i verksamheten.

Huvudmannen har trots föreläggandena endast delvis avhjälpt påtalade brister. Flera allvarliga missförhållanden i verksamheten kvarstår således.

Genomförd uppföljning visar att huvudmannen har bristande förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannens bristande förutsättningar har visat sig i form av bristande insikt hos huvudmannen avseende de normer och värden som föreskrivs i skollagen, brister i barnsäkerheten i miljön, bristande insikt avseende arbetet med barn i behov av särskilt stöd, avseende anmälningsskyldigheten om ett barn far illa och tystnadsplikten samt bristande uppföljning och utvärdering (25 kap. 2, 6, 7, 10 §§ och 29 kap. 14 § skollagen, 14 kap. 1 § socialtjänstlagen, Läroplan för förskolan [Lpfö98]¹², samt Stockholms stads riktlinjer för rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg).

De missförhållanden som uppdagats i verksamheten bedöms som allvarliga. Detta eftersom de exempelvis innebär att det finns en risk för att barn som far illa, eller kan misstänkas fara illa, inte uppmärksammas och därmed inte heller ges det skydd eller stöd som de kan vara i behov av. Det finns även bristande förutsättningar för att barn i behov av särskilt stöd ska uppmärksammas och ges det stöd och omsorg som de har rätt till. Den tillgängliga alkoholen i barnens miljö visar även på huvudmannens bristande insikt i de säkerhetskrav som ställs på verksamheten för att barnen ska kunna erbjudas en god omsorg. Därtill finns inga garantier för att huvudmannen säkerställer barnens trygghet och omsorg då huvudmannen uppvisar bristande

¹² För pedagogisk omsorg är Lpfö98 vägledande

insikt i dennas tillsynsansvar. Vidare innebär huvudmannens bristande insikt i de normer och värden som föreskrivs i skollagen att det är oklart i vilken utsträckning de åtgärder som beskrivs i likabehandlingsplanen och verksamhetsplanen i praktiken tillämpas. Det är därmed inte säkerställt att barnen erbjuds den pedagogiska verksamhet som de har rätt till.

Att huvudmannen inte har fått till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten medför att brister i verksamheten inte kan uppdagas och därmed inte heller åtgärdas av huvudmannen. Det blir inte heller möjligt att synliggöra vilka områden som behöver utvecklas för att barnens utveckling och lärande på bästa sätt ska kunna stimuleras. Det ska även tilläggas att såväl denna som tidigare uppföljningar har visat på omfattande brister i huvudmannens verksamhet varför det är särskilt angeläget att huvudmannen får till stånd en systematisk uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Sammantaget innebär bristerna att huvudmannen inte kan säkerställa barnsäkerheten och en god omsorg av barnen för att genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. Bristerna i verksamheten utgör allvarliga missförhållanden som trots tidigare förelägganden inte har avhjälpits.

Huvudmannen har haft lång tid på sig att åtgärda de brister som påtalats och förvaltningen har upprepade gånger erbjudit huvudmannen ett möte för att genom råd och stöd klargöra nämndens tidigare tillsynsbesluts omfattning och innehåll. Huvudmannen har dock inte tagit emot något stöd. Vidare har huvudmannen flera gånger gett in kopierade dokument som inte avspeglar huvudmannens verksamhet samt gett in endast marginellt reviderade redovisningar med anledning av föreläggandena. Huvudmannen har således inte aktivt försökt ta det ansvar som åligger [REDACTED]. Att huvudmannen därtill uppfattar att de stora bristerna ligger i att denna anförtrott sig till förvaltningens inspektörer och inte till det som berörs i besluten är även det ett exempel på huvudmannens insiktslöshet och underlåtenhet.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden beslutar att huvudmannen [REDACTED] godkännande att bedriva pedagogisk omsorg enligt skollagen återkallas i enlighet med 26 kap. 13§ skollagen. Beslutet föreslås gälla från och med den 31 oktober 2015.

Förvaltningen föreslår att beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

1. Tillsynsbeslut den 23 augusti 2013
2. Uppföljningsbeslut den 1 januari 2015
3. Besvärshänvisning